

قانون

برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و

فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

(۱۴۰۰ - ۱۳۹۶)

همراه با:

قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

ایران، قوانین و احکام

مجموعه قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶) همراه با: قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، معاونت حقوقی ریاست جمهوری، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات. تدوین و تنقیح: نفیسه فصیحی؛ زیر نظر: مهدی مهدی‌زاده، سیدرحمان سلامت.

تهران: ریاست جمهوری، معاونت حقوقی؛ معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات؛ اداره چاپ و انتشار؛ ۱۳۹۷.

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

۱- ایران- سیاست فرهنگی، ۲- برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۶-۱۴۰۰،

۳- ایران- سیاست اقتصادی- ۱۳۹۶-۱۴۰۰، ۴- ایران- سیاست اجتماعی- ۱۳۹۶-۱۴۰۰.

ایران، ریاست جمهوری، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات. اداره چاپ و انتشار

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

نشانی: تهران - خیابان ولی‌عصر (عج) - قبل از چهار راه جمهوری اسلامی - شماره ۱۱۵۸

کد پستی: ۱۳۱۶۷۶۷۴۵۱ | تلفن: ۰۸-۶۶۴۹۲۷۰۸ - ۹۸۲۱ + | دورنگار: ۰۷-۶۶۴۹۲۷۰۷ - ۹۸۲۱ +

پست الکترونیک: law@iripo.ir | پایگاه اینترنتی: www.dotic.ir

نام کتاب: قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی

ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)

تهیه و تنظیم: امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

ناشر: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

لیتوگرافی و چاپ: اداره چاپ و انتشار

چاپ اول: اردیبهشت ماه ۱۳۹۶

چاپ سوم (ویرایش اول): اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۴-۱۶۹-۱

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری محفوظ است.

قال امیرالمومنین علی(ع): ادُّفُوا أَقْلَامَكُمْ وَ قَارِبُوا بَيْنَ سُطُورِكُمْ وَ احذِرُوا عَنِّي قُضُوكُمْ
وَ اقصدُوا قَصْدَ الْمَعَانِي وَ إِيَّاكُمْ وَ الْإِكْثَارَ فَإِنَّ أَمْوَالَ الْمُسْلِمِينَ لَا تَحْتَمِلُ الْأَضْرَارَ
نوک قلم‌های خود را تیز بتراشید و خطوط را نزدیک به هم بنویسید،
عبارت‌های اضافی را حذف و اصل سخن را مورد توجه قرار دهید، بپرهیزید از
زیاده‌روی و مصرف بیش از حد که اموال مسلمانان تحمل ضرر و زیان ندارد.

انتخاب قلم، چینش، آماده‌سازی و... کتاب حاضر در راستای اجرا و پیاده‌سازی اقتصاد
مقاومتی و با هدف استفاده و صرفه جویی حداکثری از کاغذ و سایر اقلام مصرفی
به‌کاررفته انجام شده، این اقدام موجب صرفه‌جویی بیست و پنج درصدی کاغذ و...
گردیده است؛ امید داریم چنانچه احتمالاً از سهولت استفاده از مجموعه کاسته شده،
خوانندگان عزیز با اغماض بدان بنگرند.

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

همکاران

تدوین و تنقیح	:	نفیسه فصیمی
مشاور	:	مریم عامری
آماده‌سازی	:	معصومه زارعی
لیتوگرافی و چاپ	:	علی ابراهیمی دهشیری- سعید پامی- مسن نعمتی
زیر نظر	:	مهدی مهدی‌زاده- سید رحمان سلامت

✽ معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، مراتب تقدیر و سپاس خود را از خانم‌ها مهنراز
کردناجیح، سمیه باقری اول طاهری و لیلا صمدی که در تهیه و آماده‌سازی چاپ‌های پیشین این
کتاب همکاری نموده‌اند، اعلام می‌دارد.

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۵	پیشگفتار
۸	فهرست بخش‌های قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)
۹	فهرست مقررات
۱۰	فهرست تاریخی قوانین و مقررات (مندرج در زیرنویس‌ها)
۱۱	قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶) با اصلاحات بعدی
۱۹۷	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور
۲۷۸	مقررات

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

پیشگفتار

آنچه به حیات جامعه معنا و مفهوم می‌بخشد و مسیر حرکت آن را روشن می‌سازد، تعیین مقصد و داشتن برنامه برای وصول به آن مقصد است. آرمان‌های نظام اسلامی در سند چشم‌انداز بیست ساله تصویر شده است. دسترسی به این آرمان‌های بلند، بدون داشتن برنامه‌های درازمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت، مقدور نخواهد بود.

از هنگام پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون با توجه به نیاز کشور به برنامه‌های جامع و مدون درباره موضوعات عمده اقتصادی، فرهنگی، حقوقی، قضایی و اجتماعی، پنج قانون برنامه توسعه‌ای به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده که از سال ۱۳۶۸ شروع شده و با تمدید برنامه پنجم توسعه تا پایان سال ۱۳۹۵ تداوم داشته است.

قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶) که بر اساس سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه تنظیم شده، آخرین قانون برنامه‌ای است که در ۱۲۴ ماده توسط مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است و تا پایان سال ۱۴۰۰ هجری شمسی در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و به‌خصوص تدوین لوایح بودجه سنواتی، مبنای عمل خواهد بود.

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی رییس‌جمهور، با توجه به اهمیت قانون یادشده، علاوه بر انتشار مجموعه تفصیلی قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مشمتمل بر تمامی قوانین و مقررات مرتبط)، مبادرت به تهیه و انتشار کتاب حاضر در قالب مجموعه‌های سارح (سری اطلاع‌رسانی عمومی قوانین) کرده است.^(۱) در این اثر که چاپ سوم (ویرایش اول) آن تقدیم مخاطبان ارجمند می‌شود و یکصد و سی و چهارمین کتاب سارح می‌باشد به متن قانون مذکور و نیز قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (که از جمله قوانین مهم و مرتبط با قانون برنامه ششم توسعه می‌باشد) و مقرراتی که به استناد این دو قانون تصویب گردیده اکتفا شده است. در عین حال، در تهیه کتاب حاضر، رویکرد تنقیحی این معاونت همچنان مورد اهتمام بوده است؛ به‌ویژه، نظر به تصریح حاکم بودن برخی احکام قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه و قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور بر یکدیگر، تلاش شده است تمامی موارد مذکور در زیرنویس مواد مربوط درج شود.

۱ - قوانین و مقررات مورد اشاره، در سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران قابل مشاهده و بهره‌برداری است. این سامانه علاوه بر سایت اینترنتی دولت برای دستگاه‌های اجرایی، از طریق نشانی www.dotic.ir قابل دسترسی رایگان برای عموم مردم و علاقمندان می‌باشد.

همچنین برای اینکه وظیفه روشن‌گری در تهیه این مجموعه تا حد توان به صورت کامل اجرا شده باشد، در مواردی که بیان نظر توضیحی و تنقیحی معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات در خصوص قانون و مقرره خاصی و یا سایر موارد ضرورت داشته، نظر مذکور با درج نشان و علامت اختصاری این معاونت (☞) در زیرنویس مربوط آمده است.

امید است این اثر، نیاز حقوقدانان، مدیران و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران را برآورده سازد و یکایک عزیزان، صاحب‌نظران و کارشناسان با ارایه نظر، پیشنهاد و انتقاد^(۲) خویش، ما را در ادامه راه یاری فرمایند.

لیا جنیدی

معاون حقوقی رییس‌جمهور

۲ - نظر، انتقاد و پیشنهاد خود را به نشانی: تهران - خیابان پاستور - نهاد ریاست‌جمهوری - معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - کدپستی ۱۳۱۶۷۶۷۴۵۱ یا نشانی اینترنتی law@iripo.ir ارسال فرمایید. در ضمن دورنگار ۶۶۴۹۲۷۰۷ و تلفن ۶۴۴۵۵۵۱۱ نیز آماده دریافت و استماع نظر علاقمندان و صاحب‌نظران است.

فهرست‌ها

فهرست بخش‌های قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)

ردیف	عنوان	مواد	صفحه
۱	تعاریف و اختصارات	۱-۲	۱۱
۲	بخش ۱- اقتصاد کلان	۳-۵	۱۳
۳	بخش ۲- بودجه و مالیه عمومی	۶-۹	۱۹
۴	بخش ۳- نظام پولی و بانکی و تأمین منابع مالی	۱۰-۲۰	۲۹
۵	بخش ۴- محیط کسب و کار، خصوصی‌سازی و مناطق آزاد	۲۱-۲۵	۴۰
۶	بخش ۵- توازن منطقه‌ای، توسعه روستایی و توانمندسازی اقتشار آسیب‌پذیر	۲۶-۲۷	۴۳
۷	بخش ۶- نظام اداری، شفافیت و مبارزه با فساد	۲۸-۳۰	۴۸
۸	بخش ۷- کشاورزی	۳۱-۳۴	۵۲
۹	بخش ۸- آب	۳۵-۳۷	۶۳
۱۰	بخش ۹- محیط‌زیست و منابع طبیعی	۳۸	۶۶
۱۱	بخش ۱۰- انرژی، صنعت و معدن	۳۹-۵۰	۷۲
۱۲	بخش ۱۱- حمل‌ونقل و مسکن	۵۱-۶۲	۸۶
۱۳	بخش ۱۲- آموزش عمومی، آموزش عالی و علم و فناوری	۶۳-۶۶	۹۶

ردیف	عنوان	مواد	صفحه
۱۴	بخش ۱۳- ارتباطات و فناوری اطلاعات	۶۷ - ۶۹	۱۰۹
۱۵	بخش ۱۴- سلامت، بیمه، سلامت و زنان و خانواده	۷۰ - ۷۶	۱۱۵
۱۶	بخش ۱۵- بیمه اجتماعی، امور حمایتی و آسیب‌های اجتماعی	۷۷ - ۸۵	۱۲۸
۱۷	بخش ۱۶- امور ایثارگران	۸۶ - ۹۱	۱۳۷
۱۸	بخش ۱۷- فرهنگ، هنر و ورزش	۹۲ - ۱۰۴	۱۵۲
۱۹	بخش ۱۸ - سیاسی، دفاعی و امنیتی	۱۰۵ - ۱۱۲	۱۶۵
۲۰	بخش ۱۹- حقوقی و قضایی	۱۱۳ - ۱۱۹	۱۷۵
۲۱	بخش ۲۰- نظارت و ارزشیابی برنامه	۱۲۰ - ۱۲۴	۱۹۴

فهرست مقررات

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۱	سند ملی راهبرد انرژی کشور	۱۳۹۶/۴/۲۸	۲۷۸
۲	آیین‌نامه موضوع جزء (۶) بند (د) ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور- مصوب ۱۳۹۵	۱۳۹۶/۴/۲۵	۲۸۶
۳	دستورالعمل اجرایی موضوع ماده (۳۹) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور در خصوص ترخیص ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید	۱۳۹۶/۵/۷	۳۰۳
۴	آیین‌نامه اجرایی بند (ت) ماده (۱۰) قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۷/۱/۱۹	۳۱۰

فهرست تاریخی قوانین و مقررات (مندرج در زیرنویس‌ها)

صفحه	تاریخ تصویب	عنوان	ردیف
قوانین			
۱۱۹	۱۳۸۳/۸/۱۶	از قانون سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران	۱
۴۷-۲۷۷	۱۳۸۹/۱۰/۱۵	از قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران	۲
۱۹	۱۳۹۶/۴/۲۵	از قانون هوای پاک	۳
۱۲۳-۲۱۹	۱۳۹۶/۱۲/۲۰	از قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور	۴
مقررات			
۹۰	۱۳۹۷/۱/۱۵	از ضوابط اجرایی قانون بودجه ۱۳۹۷ کل کشور	۱